

Repliker**”Slutsatsen saknar stöd i vår rapport”**

Publicerad 2016-07-19

REPLIK. Torbjörn Fagerström och Jens Sundström hävdar på DN Debatt (17 juli) att Livsmedelsverkets rapport ger stöd för slutsatsen att ekologiskt jordbruk inte är bättre för miljön. Som författare av rapporten vill vi klargöra att vi anser att deras slutsats är onyanserad och kategorisk, och helt saknar stöd i vår rapport, skriver Birgit Landquist, Maria Nordborg och Sara Hornborg.

Fagerström och Sundström baserar sin slutsats på en tabell från vår rapport där miljöpåverkan jämförs per kilo produkt, vilken de också valt att lyfta fram i sitt inlägg. De utelämnar dock helt en annan viktig del i vår rapport. När man jämför miljöpåverkan i relation till brukad areal, är resultatet i huvudsak till det ekologiska jordbrukets fördel. Ekologiskt jordbruk presterar alltså generellt sett bättre än konventionellt jordbruk från ett lokalt och regionalt miljöperspektiv, men det har inte nödvändigtvis en lägre miljöpåverkan per producerad enhet.

Fagerström och Sundström har dessutom inte uppmärksammat att viktiga miljöaspekter saknas i den tabell som de refererar till i sin debattartikel. Tyvärr finns ännu inte metodiker inom livscykelanalys för att utvärdera effekter på exempelvis biologisk mångfald. Även toxiska effekter orsakade av förluster av pesticider till vatten och mark är för lite undersökta i livscykelanalyser av mat. Mängder av vetenskapliga studier där andra metoder använts visar tydligt att när det gäller biologisk mångfald är ekologiskt jordbruk bättre. Vi skriver också i vår rapport att ”Ekologisk odling minskar risken för spridning av främmande ämnen från växtskyddsmedel i miljön, och är positiv för biologisk mångfald, speciellt i storskaliga jordbrukslandskap”.

Att jämföra miljöpåverkan från olika typer av livsmedelsproduktion är en mycket komplex fråga. Vad som är bäst är inte enbart en naturvetenskaplig fråga utan handlar också om värderingar. Vilka miljöaspekter eller miljömål är mest viktiga, vilka ska vi prioritera? Det går inte att säga att det ena odlingssystemet är miljömässigt överlägset det andra, utan att först definiera en målbild, det vill säga prioritera olika miljömål. En fullständig hållbarhetsutvärdering ska dessutom väga in många fler aspekter än vad som ryms i vår rapport, till exempel djurvälstånd, sociala aspekter, arbetstillfällena och tillgång till livsmedel.

Sammanfattningsvis vill vi understryka att vår rapport inte ger stöd för den slutsats som Fagerström och Sundström drar.

Birgit Landquist, SP Sveriges Tekniska
Forskningsinstitut

Maria Nordborg, Chalmers Tekniska Högskola

Sara Hornborg, SP Sveriges Tekniska
Forskningsinstitut

DN Debatt. 17 juli 2016

Debattartikeln

Torbjörn Fagerström och Jens Sundström:

"Ekologiskt jordbruk har aldrig varit bättre för miljön"

Repliker

Torbjörn Fagerström och Jens Sundström:

"Våga stå för era resultat"

Gunnar Rundgren, bonde och författare:

"Jordbrukarnas val styrs av marknaden"

Kersti Linderholm, agronomie doktor:

"Viktigt att besluten baseras på vetenskap"

Birgit Landquist, Maria Nordborg och Sara Hornborg:

"Slutsatsen saknar stöd i vår rapport"

Rickard Bjerselius, toxikolog på Livsmedelsverket:

"Vilseledande om Livsmedelsverket"

David Aronsson, miljöskyddsspecialist:

"Argumentationen liknar propaganda"

Artur Granstedt, docent i ekologisk odling:

"Satsa på ekologiskt kretsloppsjordbruk"

[Läs fler artiklar på DN Debatt.](#)

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt